Coalitieakkoord op hoofdlijnen

“Werken aan de basis, bouwen aan de toekomst”

GEMEENTE
Stadskanaal

Colofon

Dit is een coalitieakkoord
van de partijen:

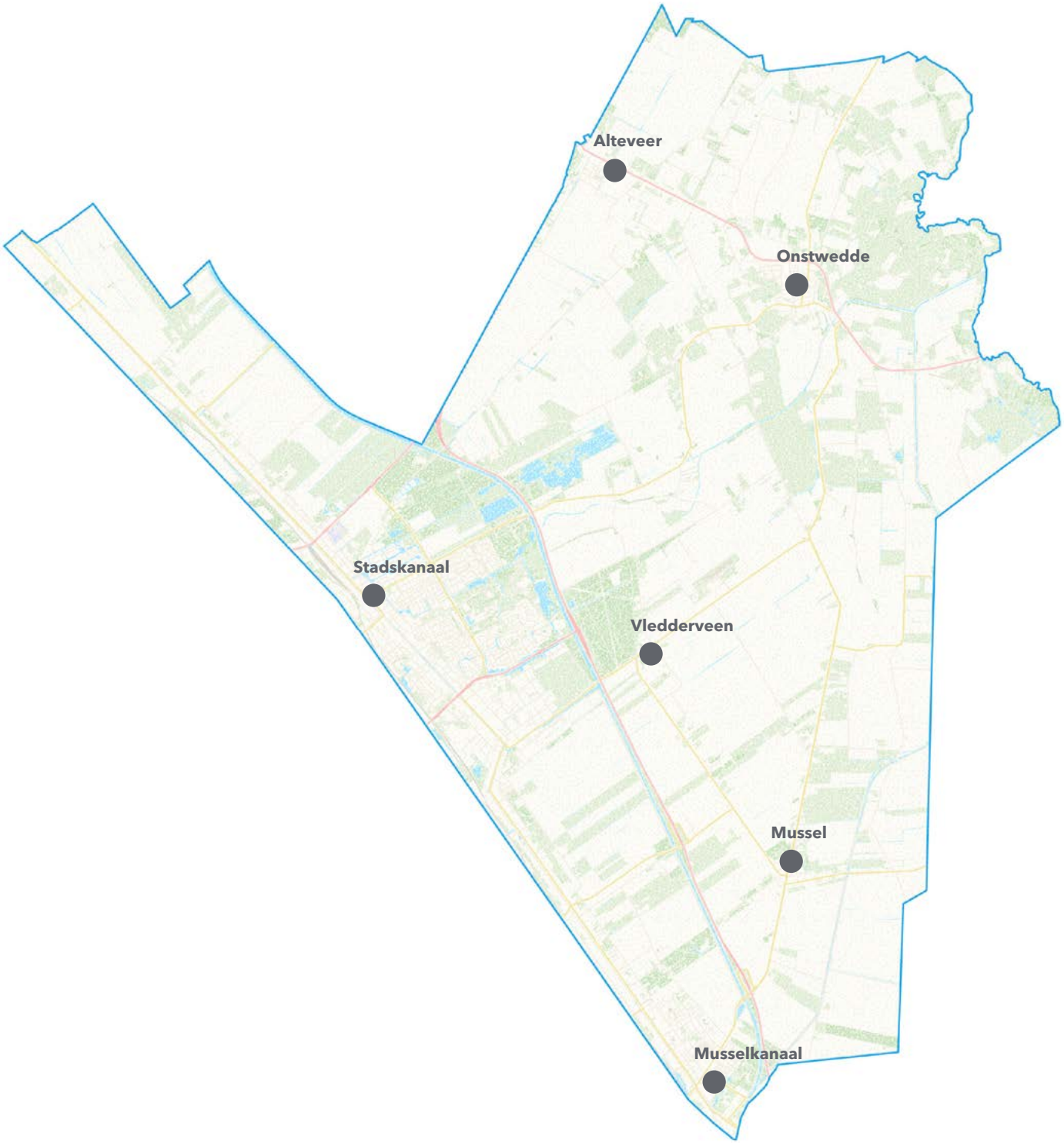
LOKAAL BETROKKEN

CDA

PROGRESSIEF NEDERLAND

VVD

Vormgeving
gemeente Stadskanaal

INHOUDSOPGAVE

ONS VERHAAL	5
BETROUWBARE OVERHEID EN ACTIEVE INWONERSPARTICIPATIE	9
SOCIALE BASIS	13
WONEN EN ONDERNEMEN	17
VEILIG EN LEEFBAAR	27
DUURZAAMHEID EN OPENBARE RUIMTE	33
FINANCIËN EN UITVOERINGSPROGRAMMA	39

Ons verhaal

ONS VERHAAL

"'t Geet nait om wat wie zölf willen, moar om wat goud is veur ons allemoal."

Met deze Groningse wijsheid openen we dit coalitieakkoord van Lokaal Betrokken, CDA, PRO en VVD voor de gemeente Stadskanaal. Het is een treffende uitspraak over hoe we naar bestuur kijken: samen werken aan wat nodig is, met oog voor elkaar en voor de toekomst.

Het politieke landschap in onze gemeente is veranderd. De verkiezingsuitslag is een duidelijk signaal van inwoners: zij verwachten een overheid die dichterbij staat, die luistert en die keuzes maakt vanuit betrokkenheid bij de samenleving. We nemen dat signaal serieus. Als coalitie kiezen we voor een open bestuursstijl, waarin samenwerking centraal staat. Samenwerken doen we niet alleen binnen de coalitie, maar ook met de hele gemeenteraad en met onze inwoners. Daarom hebben we de partijen die niet deelnemen aan de coalitie gevraagd naar hún plannen voor onze gemeente, en deze zoveel mogelijk uitgewerkt in dit akkoord.

We bouwen aan een gemeente waarin niet 'het systeem', maar de inwoners voorop staan. Dat betekent investeren in dienstverlening die betrouwbaar, toegankelijk en begrijpelijk is. Met heldere communicatie en duidelijke aanspreekpunten. Een overheid die zichtbaar is in dorpen en wijken, die aanspreekbaar is en die doet wat zij zegt. Het versterken van vertrouwen van inwoners[1] is onze belangrijkste opdracht. Dat vraagt om eerlijk bestuur, voorspelbaar handelen en tijdige betrokkenheid van inwoners bij plannen en besluiten.

[1] Waar we schrijven 'inwoners' bedoelen we in veel gevallen ook 'ondernemers' en/of 'maatschappelijke organisaties'.

We werken aan een sterke en duurzame samenleving waarin iedereen kan meedoen. Daarom investeren we in leefbare dorpen en wijken, bestaanszekerheid, gezondheid, veiligheid, goed onderwijs en ontwikkelkansen. Jongeren krijgen extra aandacht, zodat zij in onze gemeente kunnen wonen, werken en zich ontwikkelen. Tegelijk willen we een samenleving waarin mensen naar elkaar omzien, met bijzondere aandacht voor ouderen. Zij hebben immers jarenlang bijgedragen aan de opbouw van onze gemeente.

Onze ambities stoppen niet bij de gemeentegrens. Samen met onze Groningse en Drentse partners pakken we grote vraagstukken aan. Nij Begun, met de Economische Agenda en Sociale Agenda, is daarvoor een belangrijke basis. We zien Nij Begun als een essentiële kans om structureel te investeren in de toekomst van de gemeente Stadskanaal en de regio. Zo kunnen we opgaven op het gebied van economie, leefbaarheid en sociale ontwikkeling gelijktijdig verbeteren.

We zijn realistisch over wat kan. Daarom maken we keuzes die haalbaar en uitvoerbaar zijn, passend bij onze financiële ruimte en de draagkracht van de organisatie. Alleen met heldere prioriteiten kunnen we echt verschil maken voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Van onze organisatie verwachten we een ‘ja mits’-houding, heldere communicatie en tijdige afhandeling van vragen en diensten. De organisatie moet haar werk kunnen doen in een fatsoenlijk en duurzaam gebouw en zichtbaar zijn in de gehele gemeente. We willen dat medewerkers hun werk goed kunnen doen. Daarom stellen we prioriteiten, vereenvoudigen we processen en schrappen we onnodige regels. Ook blijven we in gesprek over de balans tussen taken en personele capaciteit. Zo geven we onze medewerkers het vertrouwen om hun werk goed en met plezier te blijven uitvoeren, in dienst van onze inwoners en ondernemers.

Met dit coalitieakkoord leggen we de basis voor een betrokken, zichtbare en betrouwbare gemeente. Een gemeente die samen met haar inwoners en partners werkt aan een sterke, leefbare en toekomstbestendige samenleving in de gemeente Stadskanaal. Daarbij maken we keuzes die financieel verantwoord zijn en die bijdragen aan een duurzame toekomst voor onze inwoners en onze gemeente.

We zien uit naar een constructieve samenwerking met de gemeenteraad, het college, onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. En bovenal naar een goede samenwerking met elkaar, in het belang van Stadskanaal.

Namens de fracties,

Harma Zwiers-Manning	Lokaal Betrokken
Agnes Wubs	CDA
Heidi Koorn	PRO
Linda Huizing	VVD

Betrouwbare overheid en actieve inwonersparticipatie

BETROUWBARE OVERHEID EN ACTIEVE INWONERSPARTICIPATIE

Inwoners moeten merken dat de gemeente er voor hen is. Dat vraagt om een open bestuurscultuur met heldere, begrijpelijke communicatie en een dienstverlening die vlot en toegankelijk is.

We zorgen ervoor dat de wachttijden korter worden en werken volgens het ‘afspraak is afspraak’-principe. Dat betekent dat we ons houden aan wettelijke termijnen. Zowel inwoners als ondernemers kunnen rekenen op een snelle terugkoppeling, duidelijke termijnen voor de afhandeling en, waar mogelijk, één vast aanspreekpunt. Zo weet iedereen waar hij aan toe is en blijft het contact overzichtelijk en persoonlijk.

We hechten veel waarde aan vroegtijdige betrokkenheid van inwoners en professionals bij plannen, projecten en beleid. Daarom werken we bij grote en impactvolle projecten met startnotities, zodat we participatie goed kunnen vormgeven. Daarbij zorgen we voor duidelijke en begrijpelijke communicatie. Inwoners moeten weten welke ondersteuning beschikbaar is, waar zij terecht kunnen en wat zij van de gemeente mogen verwachten. We communiceren helder, toegankelijk en zoveel mogelijk vanuit het perspectief van de inwoner.

We willen jongeren structureel betrekken bij beleid, besluitvorming en uitvoering. Niet alleen als gesprekspartner, maar ook als mede-ontwikkelaar van oplossingen in hun eigen leefomgeving. Samen met scholen, jongerenwerk en maatschappelijke partners zorgen we ervoor dat ook moeilijk bereikbare jongeren meedoen. Zo sluit beleid beter aan bij hun leefwereld en versterken we betrokkenheid en eigenaarschap.

De versterking van het gebiedsgericht werken moet ervoor zorgen dat de gemeente dichter bij inwoners staat. We nemen dorps- en wijkvisies daarom serieus en zorgen dat dorpen zich kunnen herkennen in het gemaakte beleid. Zo zorgen we ervoor dat inwoners en initiatiefnemers zich daadwerkelijk gehoord en gezien voelen: hun harde werk wordt beloond.

Inclusie staat centraal in ons beleid: de samenleving moet toegankelijk zijn voor iedereen. Het kernteam Lokale Inclusie en Toegankelijkheid blijft behouden en wordt verder versterkt als een vast onderdeel van het gemeentelijk beleid. Subsidies worden gericht ingezet om de leefbaarheid en brede welvaart in wijken en dorpen daadwerkelijk te verbeteren.

De gemeente Stadskanaal staat niet op zichzelf: we werken samen met gemeenten in onze regio en in de bredere regio Groningen én Drenthe aan een krachtige toekomst. We benutten kansen en samenwerkingen rondom Nij Begun (Sociale en Economische Agenda), de Masterplannen (RegioCentra, Campussen), Regio Deals, het Nationaal Programma Vitale Regio’s en werken samen met het Rijk om onze opgaven aan te pakken.

Sociale basis

SOCIALE BASIS

We kiezen voor een gemeente die sociaal, daadkrachtig en toekomstgericht is. We bouwen aan sterke dorpen en wijken, investeren in bestaanszekerheid en werken aan een duurzame leefomgeving waarin iedereen mee kan doen. De komende bestuursperiode staan samenwerking, betrouwbaarheid en uitvoeringskracht centraal. Niet de systemen, maar onze inwoners staan daarbij voorop. Als systemen vastlopen, organiseren we gericht een doorbraak. Veel maatschappelijke problemen staat niet op zichzelf. Armoede, gezondheidsproblemen, schulden, eenzaamheid en verslavingsproblematiek versterken elkaar vaak en worden soms van generatie op generatie doorgegeven. Daarom kijken we niet alleen naar afzonderlijke problemen, maar naar samenhang tussen hulpvragen en bieden we ondersteuning die daarop aansluit.

MENSELIJKE EN BEREIKBARE ZORG DICHTBIJ

Zorg en ondersteuning moeten op een toegankelijke, menselijke manier dicht bij de inwoners georganiseerd worden, waarbij kwaliteit, betaalbaarheid en eigen verantwoordelijkheid centraal staan. De focus ligt op preventie en maatwerk, zodat passende hulp sneller beschikbaar is. Ook verminderen we bureaucratie. Dat doen we bijvoorbeeld door inwoners vaker voor een langere periode duidelijkheid te geven over ondersteuning. Zo verminderen we de administratieve en mentale belasting voor inwoners en verlagen we de werkdruk in de uitvoeringsorganisatie.

Het behouden en versterken van de regionale ziekenhuiszorg, zoals het Refaja ziekenhuis, blijft een prioriteit. Dat doen we in nauwe samenwerking met zorgpartners uit de regio, zodat goede zorg altijd dichtbij huis toegankelijk blijft.

Gezondheid betekent meer dan alleen zorg; daarom investeren we ook in een gezonde leefstijl en mentale veerkracht door sport, welzijn en cultuur met elkaar te verbinden.

Dak- en thuisloosheid is een groot probleem en dreigt door het woningtekort verder toe te nemen. Tegelijk zien we knelpunten door afschaling van zorg en vastlopende hulpverlening in onder meer de verslavingszorg, maatschappelijke opvang, het justitieel systeem en de asielopvang. We gaan actief met dit thema aan de slag, in samenwerking met de regio: eerlijk spreiden van kwetsbare doelgroepen in onze provincie is het uitgangspunt.

KANSEN EN VEILIGE BASIS VOOR DE JEUGD

De jeugdzorg is een complex geheel van instanties, samenwerkingen en procedures. Dat is in het bijzonder voor gezinnen en voor professionals die in de keten werken het geval. We zien de urgentie om hier iets aan te doen. We wachten hierin niet af en zetten samen actief stappen richting verbetering. Als gemeente nemen we daarin onze verantwoordelijkheid, omdat ook wij onderdeel zijn van dit ingewikkelde systeem. We zullen actief en daadkrachtig werken aan zichtbare verandering, en kiezen daarbij voor een realistische aanpak die houvast, vertrouwen en perspectief biedt.

Het is belangrijk dat kinderen niet tussen wal en schip raken door bureaucratie, verschillende instanties of lange wachtlijsten. Hulp moet tijdig en samenhangend worden aangeboden, zodat ieder kind de ondersteuning krijgt die het nodig heeft.

In alle dorpen en wijken investeren we in sterke basisvoorzieningen voor jonge kinderen. Denk hierbij aan goede voorschoolse opvang en structureel jongerenwerk in elk dorp. Door deze voorzieningen te versterken, bieden we kinderen en jongeren een veilige en stimulerende omgeving om op te groeien en zich te ontwikkelen.

We pakken laaggeletterdheid en armoede die van generatie op generatie wordt doorgegeven aan. We schenken speciale aandacht aan kinderen die opgroeien in kwetsbare gezinnen.

Het stimuleren van een gezonde, actieve leefstijl onder jongeren vinden we belangrijk. Daarom zetten we in op sport, beweging en culturele activiteiten binnen en buiten schooltijd. Schoolpleinen en speelplekken worden, als ze worden aangepakt, groener en uitdagender ingericht, zodat kinderen gestimuleerd worden om samen buiten te spelen en te bewegen. We doen dit in overleg met scholen en de buurt.

We kiezen voor een integrale aanpak van jeugdcriminaliteit, waarin preventie, zorg en handhaving samenkomen. Met scholen, politie, jeugdzorg en lokale partners zetten we in op vroegsignalering en maatwerk. Door te investeren in kansengelijkheid, talentontwikkeling en een veilige leefomgeving voorkomen we dat jongeren afglijden. Als optreden nodig is, doen we dat stevig, maar altijd met oog voor herstel en toekomst.

WERK EN INKOMEN

Werk en inkomen vormen de basis voor bestaanszekerheid en daarmee voor een sterke en inclusieve samenleving. We zetten daarom blijvend in op het vergroten van participatie, het bieden van passende ondersteuning en het voorkomen en vroegtijdig signaleren van schulden.

We bouwen voort op de Lokale Agenda Bestaanszekerheid, waarin samenwerking met ketenpartners centraal staat. Armoede raakt niet alleen het inkomen, maar ook gezondheid, ontwikkeling en participatie, en werkt vaak van generatie op generatie door. Door beter samen te werken, signaleren we problemen eerder, stemmen we ondersteuning beter af en vergroten we het perspectief op bestaanszekerheid.

Werken moet lonen. Daarom benutten we maximaal de wettelijke ruimte om inkomsten uit werk naast een bijstandsuitkering deels vrij te laten. Zo kunnen inwoners werkervaring opdoen en hun inkomen verbeteren. Tegelijk willen we voorkomen dat werken direct leidt tot het wegvallen van voorzieningen. Daarom onderzoeken we hoe we de armoedeval kunnen verzachten.

We spreken onze waardering uit voor de inzet van de vele vrijwilligers en maatschappelijke organisaties die zich dagelijks inzetten voor onze inwoners. Zij zijn onmisbaar voor een sterke samenleving. De gemeente neemt daarbij een actieve rol op zich om ervoor te zorgen dat organisaties op het gebied van werk, inkomen, zorg en welzijn goed met elkaar samenwerken. Zo kunnen inwoners sneller en beter worden geholpen.

Financiële ondersteuning moet begrijpelijk, toegankelijk en laagdrempelig zijn, zodat inwoners op tijd de juiste hulp weten te vinden.

Voor veel inwoners vormen energiekosten een belangrijke onderdeel van de maandelijkse lasten. Daarom blijven we investeren in energiebesparing en verduurzaming van woningen en voorzieningen. Zo versterken we niet alleen de leefomgeving, maar ook de bestaanszekerheid van inwoners.

We voeren de nieuwe regels van de Participatiewet uit met vertrouwen in de inwoner en meer ruimte voor maatwerk. Samen met Wedeka werken we aan betere kansen op werk en ontwikkeling. Daarom zetten we in op een Ontwikkelcentrum waar inwoners begeleiding krijgen, hun talenten kunnen ontwikkelen en ondersteuning krijgen richting werk of participatie.

Wonen en ondernemen

WONEN EN ONDERNEMEN

We willen een gemeente zijn waar inwoners prettig wonen, ondernemers ruimte krijgen om te ondernemen en toeristen graag verblijven. Dat doen we door fors in te zetten op woningbouw en het versterken van het bestaande aanbod, het investeren in bereikbaarheid en het klaarmaken van onze voorzieningen voor nu én de toekomst.

WONEN

We willen dat de gemeente regie neemt op de volkshuisvesting. Dat betekent dat we sturen op waar, hoeveel en voor wie er wordt gebouwd, in zowel de bestaande voorraad als bij nieuwbouw. Dit kan met een aanpak in lijn met de Wet versterking regie volkshuisvesting, die gemeenten verplicht tot een programmatische aanpak. We streven daarbij naar het toevoegen van minimaal 450 woningen in de komende jaren.

We zetten in op versnelde woningbouw in alle dorpen en wijken, met nadruk op betaalbaarheid. Dat doen we door inbreiding binnen en uitbreiding van bestaand bebouwd gebied. Bij nieuwbouwprojecten streven we naar minimaal dertig procent sociale huur, en waar mogelijk meer. Het woningaanbod moet aansluiten op de lokale behoefte, zodat jongeren hier kunnen blijven wonen en gezinnen hier hun toekomst kunnen opbouwen. Als gemeente nemen we actief regie, onder meer via prestatieafspraken met woningcorporaties, afspraken met ontwikkelaars en ondersteuning van wooninitiatieven.

We hebben oog voor verschillende doelgroepen zoals starters, gezinnen, alleenwonenden, en ouderen. Daarom stimuleren we passende woonvormen in elke levensfase. Met een actief grondbeleid bieden we ruimte voor initiatieven zoals zelfbouw. Ook maken we nieuwe en flexibele woonvormen mogelijk, zoals tiny houses, (pre-)mantelzorgwoningen en wonen op het erf voor familie of jeugd.

Daarnaast maken we regels voor woningbouw en woninggebruik simpeler en minder bureaucratisch. Ook faciliteren we het herbestemmen van panden. Hierdoor kunnen we leegstaande panden bijvoorbeeld omzetten naar woonruimte. Zo zorgen we voor een gevarieerd, toekomstbestendig en toegankelijk woningaanbod in alle kernen van de gemeente Stadskanaal.

Naast nieuwbouw van woningen blijven we aan de slag met de kwaliteit van de bestaande huizen in de gemeente, zeker als het gaat om schimmel- en vochtproblematiek. Binnen onze eigen verantwoordelijkheden trekken we samen met woningcorporaties, inwoners en andere partners op voor een veilige en schone woonomgeving.

ECONOMIE

We willen de meest ondernemersvriendelijke gemeente zijn, waarin initiatief ruimte krijgt. Daarbij kijken we breed: een sterke economie hangt samen met wonen, onderwijs, bereikbaarheid en voorzieningen. Daarom werken we samen met ondernemers, onderwijsinstellingen, inwoners en overheden aan duurzame economische ontwikkeling.

Ondernemers moeten kunnen doen waar zij goed in zijn: ondernemen. Zij moeten ruimte krijgen om te ontwikkelen, procedures en regels mogen ondernemers daarbij niet onnodig in de weg staan. Als gemeente zijn we daarin betrouwbaar, bereikbaar en oplossingsgericht. We hebben een laagdrempelig en no-nonsense ondernemersloket waar ondernemers snel en adequaat worden geholpen. De zondagsopenstelling van ondernemers blijft zoals deze op dit moment is.

We zetten gericht in op het versterken van onze economische structuur, met speciale aandacht voor de maakindustrie. Economische groei begint bij ondernemers die al in onze gemeente gevestigd zijn. Daarom zorgen we niet alleen voor ruimte voor nieuwe bedrijven, maar ook voor voldoende ontwikkel- en uitbreidingsmogelijkheden voor bestaande ondernemers. We hebben waardering voor het lokaal ondernemerschap, dat niet alleen bijdraagt aan onze Knoalster identiteit, maar ook zorgt voor een kleinere belasting van natuur en milieu.

Onze winkelcentra houden we aantrekkelijk, schoon en veilig, zodat het prettige plekken zijn om te bezoeken en in te ondernemen. We trekken hierin samen op met de centrumwinkeliers. We kijken als het om leegstand in onze centra gaat niet alleen naar invulling door winkels, maar ook naar een mix van winkels, horeca, dienstverlening en ontmoeting.

Daarnaast blijven we inzetten op een sterke vrijetijdseconomie. Deze sector draagt niet alleen bij aan werkgelegenheid, maar ook aan sociale cohesie, gezondheid en ontspanning. Zo bouwen we aan een veelzijdige en toekomstbestendige economie die bijdraagt aan brede welvaart in de gemeente Stadskanaal.

BEREIKBAARHEID

Goede bereikbaarheid is een essentiële voorwaarde om mee te kunnen doen in de samenleving. Het verbindt mensen met werk, onderwijs, zorg en voorzieningen en is daarmee van groot belang.

We blijven ons inzetten voor de aanleg van de Nedersaksenlijn, omdat deze van cruciaal belang is voor de toekomst van onze gemeente. Een goede aansluiting op het regionale en landelijke netwerk versterkt onze werkgelegenheid en draagt bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor inwoners en ondernemers.

Naast grote infrastructurele projecten als de Nedersaksenlijn en de inzet op de verdubbeling van de N366 hebben we ook oog voor de bereikbaarheid van de andere dorpen en kernen in de gemeente. Zo zorgen we ervoor dat iedereen toegang heeft tot de voorzieningen die hij of zij moet gebruiken. Daarnaast investeren we in veilige en kwalitatief goede fiets- en wandelpaden, die bijdragen aan bereikbaarheid, gezondheid en verkeersveiligheid. Ook blijven we aandacht hebben voor de vele wandelroutes in onze gemeente, die bijdragen aan recreatie en leefbaarheid.

We stimuleren duurzame vormen van deelmobiliteit en ondersteunen initiatieven die inwoners helpen om mobiel en zelfstandig te blijven. Tegelijkertijd werken we aan het verbeteren van verkeersveiligheid op bekende knelpunten, volgens een logische en realistische planning. Hierbij hebben we oog voor urgente situaties, waarbij nu handelen nodig is.

DIDELDOM

We werken verder aan de ontwikkeling van Dideldom en de komst van de Nedersaksenlijn met als doel hier onze kansen voor brede welvaart, economische ontwikkeling, mobiliteit en ondernemerschap aan te grijpen. Dideldom is daarin de door de gemeenteraad eerder vastgestelde beoogde voorkeurslocatie voor een stationslocatie aan de Nedersaksenlijn.

Op Dideldom komen in de toekomst verschillende functies samen, zoals onderwijs, bedrijvigheid, overheid en wonen. We zien deze plek als een belangrijk knooppunt voor de ontwikkeling van Stadskanaal en de regio. Daarom investeren we ook in een duidelijke en herkenbare positionering van Dideldom richting inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners.
We willen jongeren kansen bieden om zich te ontwikkelen en hier hun toekomst op te bouwen. Daarom investeren we in een economie die ook gericht is op de toekomst, met aandacht voor groene en circulaire ontwikkelingen. Initiatieven zoals Makeport Mercurius op Dideldom spelen hierin een belangrijke rol.

ONDERWIJS, SPORT EN VOORZIENINGEN

We geven concreet uitvoering aan het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs, waarmee we investeren in toekomstbestendige en veilige voorzieningen voor onze kinderen en inwoners. In de komende bestuursperiode maken we daarom concrete plannen voor De Oleander en de Oranje Nassauschool op Stadskanaal-Noord, en voor de scholen in Musselkanaal: De Musselhorst, de St. Antoniusschool, De Verbinding en De Lindenborgh. Omdat er al lang een wens ligt om ook Wereldwijs voor de azc-kinderen terug te halen naar Musselkanaal én omdat ook De Veenhorst aan vernieuwing toe is, betrekken we dit bij de plannen.

Ook voor de bestaande schoolgebouwen in onze gemeente voelen we ons verantwoordelijk voor een gezonde en veilige schoolomgeving voor alle schoolkinderen. Wat betreft IKC Acaciahof spreken we af dat we onze verantwoordelijkheid nemen als vanuit de schoolbesturen aantoonbaar gemaakt kan worden dat er sprake is van constructiefouten in het gebouw.

Sport en voorzieningen spelen een cruciale rol in onze gemeenschap. Sportverenigingen brengen mensen in beweging, versterken de onderlinge verbondenheid en vormen plekken waar iedereen kan meedoen. Daarom maken we duidelijke keuzes voor toekomstbestendige sportvoorzieningen die toegankelijk en betaalbaar zijn voor iedereen. Met name sporthal De Spont in Stadskanaal is wat ons betreft aan vervanging toe.

Daarnaast investeren we in goed onderhouden inclusieve en toegankelijke speelplekken in alle wijken en dorpen, zodat kinderen veilig kunnen spelen en elkaar kunnen ontmoeten. Met de inzet van buurtsportcoaches stimuleren we sport en beweging voor alle leeftijden en doelgroepen. Zo dragen we bij aan gezondheid, ontmoeting en een sterke sociale samenhang in Stadskanaal.

CENTRUM STADSKANAAL: TOEKOMST THEATER EN GEMEENTEHUIS

Theater Geert Teis heeft voor Stadskanaal en de regio een onmisbare culturele en economische waarde. Daarnaast hechten we aan goede huisvesting voor onze dienstverlening en aan passende, duurzame huisvesting voor medewerkers. Daarom betrekken we zowel het theater als het gemeentehuis nadrukkelijk bij de toekomstige ontwikkeling van het centrum van Stadskanaal. Dat doen we ook omdat deze ontwikkeling kansen biedt vanuit het Masterplan RegioCentra.

Daarom willen we in het begin van deze bestuursperiode betekenisvolle stappen zetten. We willen uiterlijk binnen twee jaar een definitief besluit nemen over de toekomst van het theater en het gemeentehuis. Daarbij betrekken we ook mogelijke samenwerkingen met maatschappelijke partners. Door functies en voorzieningen slimmer te bundelen, willen we de samenwerking versterken, de dienstverlening verbeteren en doelmatiger omgaan met publieke middelen. Om de kans van bundeling van allerlei maatschappelijke functies te benutten, lijkt nieuwbouw voor de hand te liggen.

De optie van grondige renovatie van de gebouwen sluiten we op voorhand echter niet uit. Hiervoor is echter wel verder onderzoek noodzakelijk. We onderzoeken de kansen met de financiële ruimte van de gemeente in ons achterhoofd. We kijken naar andere ontwikkelingen waarin we willen investeren en naar de onderhoudskosten van de huidige gebouwen. Bij de besluitvorming kijken we niet alleen naar de gebouwen zelf, maar ook naar de bijdrage die deze kunnen leveren aan een aantrekkelijk, levendig en toekomstbestendig centrum.

CENTRUM MUSSELKANAAL

Voor het centrum van Musselkanaal zijn er diverse opgaven. We blijven inzetten op een regionaal verzorgende kern, met ruimte voor wonen, werken, recreëren en ontmoeten. De kern van onze opgave in Musselkanaal concentreert zich rond het Eilert Lubbersplein en de verbinding vanaf die plek met het Spoordok.

ASIEL, VLUCHTELINGEN EN INBURGERING

Gemeente Stadskanaal is al tientallen jaren een verantwoordelijke gemeente als het gaat om de opvang van asielzoekers en vluchtelingen. We werken mee aan de plannen voor nieuwbouw van het asielzoekerscentrum in Musselkanaal door het COA voor hetzelfde aantal mensen als er nu wonen en zien hier kansen voor betere verbinding met Musselkanaal en de voorzieningen aldaar.

Van nieuwe Nederlanders verwachten we dat zij actief kunnen meedoen in onze samenleving. Daarvoor zijn taalvaardigheid, werk en maatschappelijke participatie belangrijk. Integratie vraagt inzet van beide kanten: van nieuwkomers om mee te doen, en van de samenleving om daarvoor duidelijke verwachtingen, ondersteuning en kansen te bieden.

De opvang van Oekraïners in onze gemeente staat voor ons niet ter discussie. Een aantal van de huidige opvanglocaties is aan vervanging toe. We verwachten wel dat de Rijksoverheid financieel bij blijft dragen aan het huisvesten van deze mensen. We streven zoveel mogelijk naar het op één plek laten wonen van alle Oekraïense ontheemden, voor zolang de gemeente ze huisvesting moet aanbieden.

Veilig en leefbaar

VEILIG EN LEEFBAAR

Een veilige en leefbare gemeente is een gemeente waarin inwoners zich beschermd, welkom en verbonden voelen. Veiligheid gaat over het voorkomen en beperken van risico's, overlast en criminaliteit. Leefbaarheid gaat over de kwaliteit van de woon- en leefomgeving en over de vraag of mensen prettig samen kunnen wonen, werken en elkaar ontmoeten. We kiezen voor een aanpak die duidelijk is, dichtbij inwoners staat en gericht is op voorkomen waar dat kan en ingrijpen waar dat moet.

OPENBARE ORDE EN HANDHAVING

We zorgen voor een zichtbare en betrouwbare overheid in buurten, wijken en dorpen. Overlast, vandalisme, intimidatie en ondermijning pakken we daadkrachtig aan. Tegelijk investeren we in preventie, buurtgericht werken en goede samenwerking met politie, boa's, maatschappelijke organisaties en inwoners. Zo houden we de openbare ruimte veilig, netjes en toegankelijk voor iedereen. Cameratoezicht is wat ons betreft tijdelijk acceptabel op bepaalde plekken waar sprake is van aantoonbare overlast.

WEERBARE SAMENLEVING WEERBARE OVERHEID

We werken aan een samenleving waarin inwoners, bedrijven en overheid goed voorbereid zijn op crises en noodsituaties. Zo beperken we risico's en vergroten we het vermogen om snel te herstellen als zich een verstoring voordoet. Samen met de Veiligheidsregio en andere gemeenten investeren we in goede voorbereiding, crisiscommunicatie en samenwerking, zodat we snel en effectief kunnen handelen als dat nodig is.

ONTWIKKELINGEN DIGITALE VEILIGHEID

Digitale veiligheid vraagt om het veilig omgaan met systemen, gegevens en online diensten. Cybercriminaliteit, zoals phishing, online fraude, identiteitsmisbruik en hacken, vormt daarbij een groeiend risico. Daarom willen we inwoners, ondernemers en de gemeentelijke organisatie weerbaarder maken. We zetten in op bewustwording, voorlichting en goede ondersteuning bij meldingen en signalen. Ook versterken we de digitale weerbaarheid van de gemeente zelf, zodat dienstverlening betrouwbaar blijft en persoonsgegevens goed worden beschermd. We willen oplossingen die voldoen aan Europese privacyregels en die waar mogelijk gegevens opslaan op het Europese vasteland.

We zijn ons bewust van de grote opkomst van AI, een thema dat ook op ons afkomt. We zien hierin kansen om de dienstverlening aan onze inwoners te verstevigen, kosten te besparen en het werk voor onze medewerkers beter uitvoerbaar te maken.

SOCIALE VEILIGHEID

Sociale veiligheid gaat over de vraag of mensen zich in het dagelijks leven vrij en veilig voelen in contact met anderen. Het raakt zowel aan positieve ervaringen, zoals meedoen en elkaar ontmoeten, als aan negatieve situaties zoals pesten, discriminatie, huiselijk geweld, jeugdcriminaliteit, eenzaamheid en intimidatie.

We willen dat inwoners naar elkaar omzien en dat problemen vroeg worden gesignaleerd, door hen én door de instanties. Daarom versterken we de samenwerking tussen inwoners, onderwijs, zorg, welzijn, jongerenwerk, woningcorporaties en veiligheidspartners. We zorgen voor laagdrempelige hulp, een stevige aanpak van onveilig gedrag en extra aandacht voor groepen die kwetsbaar zijn.

DRUGSGEBRUIK EN VERSLAVINGEN

Het toenemende drugsgebruik in onze gemeente baart ons grote zorgen. Dit is een maatschappelijk probleem, waarbij niet alleen de gebruiker, maar ook de mensen om hen heen betrokken zijn. Onze inwoners, en in het bijzonder jongeren, moeten gezond en veilig kunnen opgroeien. Daarom willen we de risico's van verslaving en de gevolgen daarvan, zoals schulden, schooluitval en criminaliteit, eerder signaleren en gerichter aanpakken. We voeren een actief preventiebeleid gericht op voorkoming van verslavingen aan verdovende middelen en gokken.

Dat kan alleen met een betere samenwerking tussen gezinsleden, huisartsen, welzijnswerk, onderwijs, verslavingszorg en de politie. Door signalen sneller te delen, preventie te versterken en passende hulp tijdig in te zetten, willen we inwoners beter beschermen en perspectief bieden.

LEEFBAARHEID IN DORPEN EN WIJKEN

Leefbaarheid in dorpen en wijken vraagt om sterke gemeenschappen en voorzieningen die voor inwoners zo dichtbij mogelijk beschikbaar zijn. Daarom zetten we in op bereikbare ontmoetingsplekken, basisvoorzieningen en ondersteuning in de eigen leefomgeving.

Buurthuizen en wijkverenigingen zijn daarbij van groot belang. Zij brengen mensen samen, versterken de sociale samenhang en helpen om signalen uit de buurt vroeg op te vangen. Ook maken zij het voor inwoners makkelijker om mee te doen. We ondersteunen deze plekken en initiatieven, omdat zij bijdragen aan betrokken buurten en dorpen waarin mensen naar elkaar omzien.

We zijn ook eerlijk: voorzieningen en subsidies die niet bijdragen aan het versterken van brede welvaart en leefbaarheid, of die niet toekomstbestendig zijn, staan voor ons ter discussie. Als blijkt dat er niet of niet genoeg gebruik wordt gemaakt van bepaalde voorzieningen, zijn we voorstander van het samenvoegen met voorzieningen in andere dorpen en wijken. Ook kan dat betekenen dat we voorzieningen helemaal stopzetten.

EVENEMENTEN, KUNST EN CULTUUR

Onze gemeente kent veel mooie evenementen die bijdragen aan de leefbaarheid en de onderlinge verbondenheid in onze dorpen en wijken. We waarderen deze initiatieven en blijven ze, waar mogelijk en passend binnen de beschikbare middelen en de kaders van wet en regelgeving, ondersteunen.

Kunst en cultuur dragen bij aan een levendige samenleving en aan de ontwikkeling van kinderen en jongeren. We vinden het belangrijk dat inwoners in onze gemeente kunnen deelnemen aan en genieten van een toegankelijk en aantrekkelijk cultureel aanbod, passend bij de mogelijkheden van onze gemeente.

Daarnaast koesteren we ons Veenkoloniale erfgoed, de Groninger taal en de rijke geschiedenis van onze gemeente. Die identiteit zetten we, samen met onze natuur en streekproducten, waar mogelijk in om leefbaarheid, recreatie en toerisme te versterken.

Duurzaamheid en openbare ruimte

DUURZAAMHEID EN OPENBARE RUIMTE

De gemeente Stadskanaal is een groene, landelijke gemeente. Een kwalitatief hoogwaardige openbare ruimte is essentieel voor het welzijn van onze inwoners. Zij bevordert ontmoeting, beweging en ontspanning en draagt bij aan een gezondere leefomgeving. Daarnaast versterkt een aantrekkelijke en goed ingerichte openbare ruimte ook de lokale economie en de veiligheid in buurten en dorpen. We kiezen voor een duurzame toekomst, waarbij we samen met inwoners realistische keuzes maken en onze verantwoordelijkheid nemen voor komende generaties.

DUURZAAMHEID

De energietransitie pakken we samen met onze inwoners aan. Lokaal draagvlak is daarbij een randvoorwaarde. Daarom kiezen we in onze gemeente niet voor grootschalige windenergie.

We vinden het belangrijk dat verduurzamingsmaatregelen praktisch en betaalbaar zijn, zodat iedereen er op termijn van kan profiteren. Verduurzaming is een gezamenlijke opgave van inwoners en overheid. Als gemeente richten we onze ondersteuning vooral op inwoners die deze investeringen niet zelf kunnen betalen.

Heldere en laagdrempelige communicatie richting inwoners en ondernemers is daarbij essentieel. We zetten in op duidelijke voorlichting over regelingen en maatregelen, zoals de isolatieaanpak voor woningen uit Nij Begun (maatregel 29). Daarmee verbinden we verduurzaming nadrukkelijk aan de aanpak van energiearmoede. Energiecoaches kunnen inwoners helpen om passende stappen te zetten, afgestemd op hun situatie en financiële mogelijkheden.

Daarnaast stimuleren we lokale en praktische duurzaamheidsinitiatieven in de openbare ruimte. Deze initiatieven dragen bij aan verduurzaming, vergroening en waterberging.

AFVAL EN CIRCULARITEIT

Veel dingen die worden weggegooid worden nog niet goed gescheiden of kunnen nog een prima tweede leven krijgen. We zien dat de doelstellingen uit ons VANG-beleid lastig te realiseren zijn. Daarom stimuleren we inwoners extra om hun afval goed te scheiden. Dat draagt niet alleen bij aan duurzaamheid en minder milieuschade, maar kan ook helpen om lokale lasten te beperken. We blijven streven naar vermindering van de hoeveelheid restafval – een van de kerndoelstellingen van ons afvalbeleid.

Recycling en hergebruik dragen bij aan het verminderen van de wegwerpcultuur. Inwoners kunnen terecht bij het afvalbrengstation en bij de kringlopen in onze gemeente als zij spullen een tweede leven willen geven of als zij kwalitatief nog goede spullen nodig hebben die niet nieuw hoeven zijn.

NATUUR EN LANDBOUW

We zien dat innovatie vaak begint op het boerenerf: we stimuleren vernieuwing en de overgang naar circulaire landbouw. We zetten in op het beschermen en uitbreiden van natuurlijke en landschappelijke waarden die onze gemeente rijk is. We hebben daarbij bijzondere aandacht voor het waardevolle Veenkoloniale landschap waar we trots op zijn en dat we koesteren voor huidige en toekomstige generaties.

Bij ontwikkelingen in de landbouw bieden we een duidelijk perspectief en schetsen we heldere voorwaarden. Op die manier willen we ook meer perspectief aan jonge boeren bieden en zoeken we met onze agrariërs naar een passend verdienmodel voor de toekomst. Dat doen we door mogelijkheden te verkennen en mee te denken over andere manieren van bedrijfsvoering. De volksgezondheid mag echter niet in het gedrang komen, milieuschade en dierenleed mogen niet toenemen en extra regelgeving mag niet leiden tot een waterbedeffect.

We dragen actief bij aan het verbeteren van de bodem- en waterkwaliteit en treden strenger op tegen vervuiling, zoals schade door drugsdumping. Daarnaast maken we werk van en bieden we ruimte aan lokale, kansrijke initiatieven die bijdragen aan een klimaatbestendige leefomgeving, zoals de aanleg van wadi's en het versterken van heggen, beken en sloten (groenblauwe dooradering). We zijn en blijven tegen de opslag van kernafval in de bodem van onze gemeente.

ONDERHOUD OPENBARE RUIMTE

We zetten de komende jaren in op een schone, veilige en prettig beleefbare openbare ruimte, met structurele aandacht voor goed onderhoud en verkeersveiligheid. We willen de kwaliteit van het groenonderhoud verbeteren en bewaken, bijvoorbeeld door dorpen en wijken te betrekken bij de uitvoering ervan en door scherper toe te zien op het naleven van contractafspraken met aannemers.

We zorgen dat meldingen van inwoners – bijvoorbeeld via Fixi – snel en zorgvuldig worden opgepakt, met een duidelijke terugkoppeling. Daarnaast blijft fysieke toegankelijkheid voor iedereen een uitgangspunt in inrichting en beheer.

We werken toe naar een klimaatbestendige inrichting van wijken en dorpen, waarin water, groen en verkoeling een belangrijke plaats innemen. Onze gemeente staat voor een grote onderhoudsopgave op het gebied van beschoeiingen, wegen, bruggen en riolering. Daarom willen we de komende jaren zichtbaar investeren. Dat is nodig voor een prettige woon- en leefomgeving en om hogere kosten op een later moment te voorkomen.

Financiën en uitvoeringsprogramma

FINANCIËN

We hebben stevige ambities voor de toekomst van onze gemeente. Tegelijk is de financiële situatie van gemeenten onzeker, waardoor de langjarige planning onder druk staat. Die onzekerheid is voor ons geen reden om stil te staan. We blijven investeren in wat belangrijk is voor onze inwoners, maar doen dat wel realistisch en met zorgvuldige afwegingen.

We hebben stevige ambities voor de toekomst van onze gemeente. Tegelijk is de financiële situatie van gemeenten onzeker, waardoor de langjarige planning onder druk staat. Die onzekerheid is voor ons geen reden om stil te staan. We blijven investeren in wat belangrijk is voor onze inwoners, maar doen dat wel realistisch en met zorgvuldige afwegingen.

We zetten in op duidelijke en transparante planvorming, zodat inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners en medewerkers weten waar de gemeente aan werkt en welke keuzes worden gemaakt. Dat geeft duidelijkheid, versterkt het vertrouwen en helpt om samen voortvarend te werken aan de toekomst van Stadskanaal.

Daarnaast zorgen we voor voldoende voorbereide plannen. Wanneer een plan vertraging oploopt, kan een ander plan naar voren worden gehaald. Zo blijft de uitvoering op gang en wordt beschikbare investeringsruimte tijdig benut. Tijdige uitvoering is ook financieel van belang: door prijsstijgingen en oplopende kosten kan hetzelfde budget op een later moment minder opleveren. Daarmee zijn gemeentelijke gelden geen spaargeld voor de oude sok, maar brandstof voor de buurt. We willen dit geld uitgeven waar het hoort en investeren in de leefbaarheid van vandaag!

Om ons huishoudboekje op orde te maken en te houden maken we een aantal concrete afspraken:

- We streven naar een structureel sluitende begroting, maar leggen onszelf geen onrealistische financiële verplichtingen op wanneer het Rijk gemeenten onvoldoende middelen biedt. Zolang er onzekerheid bestaat over het gemeentefonds en de gevolgen van het ravijnjaar, blijven we realistisch begroten en sturen we tijdig bij om onze financiële positie gezond te houden.

- We sturen tijdig op een gezonde financiële positie, zodat we kunnen blijven bouwen aan de toekomst van Stadskanaal. Dat vraagt om scherpe keuzes, waarbij we zowel kijken naar noodzakelijke bezuinigingen als naar kansen om financiële ruimte te behouden. Daarbij brengen we helder in beeld wat moet, wat later kan en wat we niet langer doen of niet starten. We kijken daarbij naar wettelijke taken, maatschappelijke impact, uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid.

- De OZB wordt jaarlijks met maximaal twee procent verhoogd. Alleen wanneer andere dekkingsmogelijkheden onvoldoende uitkomst bieden en sprake is van een zwaarwegende opgave of investering, kan hiervan gemotiveerd worden afgeweken.

- We zijn terughoudend met het verhogen van overige lokale lasten voor inwoners en ondernemers. Daarom kijken we eerst naar besparingen, herprioritering van uitgaven en andere dekkingsmogelijkheden voordat lastenverhogingen worden overwogen.

- Nieuwe leges en tarieven worden in beginsel kostendekkend vastgesteld. Voor bestaande tarieven werken we gedurende deze bestuursperiode stapsgewijs toe naar een hogere kostendekkendheid.

- We streven naar het uitvoeren van onze plannen met dezelfde formatieomvang aan medewerkers als vastgesteld in 2026, waarbij keuzes voor uitbreiding goed onderbouwd worden.

- We zetten voor het sluitend maken van onze begroting een deel van onze reserves in.

- We gebruiken een deel van onze reservepositie voor investeringen in onze voorzieningen.

- We zijn bereid om onze financieringssystematiek zo in te richten dat deze past bij onze opgaven, waarbij ook vreemd vermogen een bron kan zijn.

- We blijven het Rijk aanspreken op het financieren van gemeenten op een niveau dat bij hun verantwoordelijkheden en taken past.

UITVOERINGSPROGRAMMA

Om richting en houvast te bieden in de komende bestuursperiode, vragen we het college dit coalitieakkoord uit te werken in een uitvoeringsprogramma. De gemeenteraad zal het uitvoeringsprogramma ter kennisgeving ontvangen. Dat programma wordt gekoppeld aan de planning- en controlcyclus.

In het uitvoeringsprogramma werken we uit hoe de doelstellingen en afspraken uit het coalitieakkoord worden vertaald naar beleid, projecten en uitvoering. Daarbij maken we inzichtelijk wat we wanneer oppakken, hoe we daaraan werken, welke inzet daarvoor nodig is en hoe we de voortgang evalueren en doorontwikkelen. Het programma biedt daarmee ook een basis voor voortgangsbewaking, zodat we tijdig kunnen bijsturen en koers houden richting onze gezamenlijke doelen. Kortom, we bieden een realistisch perspectief.

